

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ศึกษาครั้งนี้คือเกษตรกรที่ปลูกพืชตลอดปี ในอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 11,949 ครัวเรือน โดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบ Multi-State Sampling จากเกษตรกรที่ปลูกพืชตลอดทั้งปี ในเขตพื้นที่ชลประทาน จำนวน 7 ตำบล ได้เกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม รวม 195 ราย คือ กลุ่มเกษตรกรที่ปลูกพืชสองครั้งต่อปี จำนวน 101 ราย และกลุ่มเกษตรกรที่ปลูกพืชสามครั้งต่อปี จำนวน 94 ราย

3.2 สถานที่ที่ทำการศึกษา

สถานที่ที่ทำการศึกษาคือ อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ โดยคัดเลือกเฉพาะ 7 ตำบลที่มีพื้นที่ทำการเกษตรที่ได้รับน้ำชลประทานซึ่งเกษตรกรสามารถทำการเกษตรได้ตลอดปี ทำการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) แยกรายตำบลจากจำนวนทั้งหมด 66 หมู่บ้าน ได้หมู่บ้านตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของแต่ละตำบล จำนวน 7 หมู่บ้าน จากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายอีกครั้งหนึ่ง โดยสุ่มตัวอย่างร้อยละ 15 จากจำนวนครัวเรือนทั้งหมดของแต่ละหมู่บ้านตัวอย่าง ได้กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มเกษตรกรที่ปลูกพืชสองครั้งต่อปี จำนวน 101 ราย และกลุ่มเกษตรกรที่ปลูกพืชสามครั้งต่อปี จำนวน 94 ราย ตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตำบล	จำนวนหมู่บ้าน	หมู่บ้านที่สุ่มได้	จำนวนครัวเรือน*		จำนวนกลุ่มตัวอย่าง(ร้อยละ 15)	
			ปลูกพืชสองครั้ง	ปลูกพืชสามครั้ง	ปลูกพืชสองครั้ง	ปลูกพืชสามครั้ง
แม่หอพระ	9	บ้านกาด	119	51	18	8
แม่แตง	8	สันปุยเลย	164	74	25	11
สันมหาพน	10	สันมหาพน	62	142	9	22
จี้เหล็ก	9	บ้านทรายมูล	114	76	17	11
ช่อแล	6	บ้านป่าไผ่	117	-	17	-
บ้านเป้า	7	บ้านก้างหงส์	102	69	16	10
อินทจิล	17	บ้านหนองออน	105	244	16	37
รวม	66		783	656	118 **	98**

*จากข้อมูล บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ประจำปี พ.ศ.2540

**กลุ่มตัวอย่างจากการคำนวณมากกว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับจริงเนื่องจาก แบบสัมภาษณ์ไม่สมบูรณ์ ลงรายการผิด ไม่สามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลได้ และผู้สัมภาษณ์ส่งจำนวนแบบสัมภาษณ์มาให้ไม่ครบ

3.3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา (บุญธรรม , 2527:76) คือ แบบสัมภาษณ์ซึ่งมีลักษณะแบบคำถามให้เลือกตอบ(fixed alternative items) และแบบคำถามเปิด (open-ended items) ซึ่งแบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ปังจัยส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 ปังจัยทางเศรษฐกิจ

ส่วนที่ 3 ปังจัยทางสังคม

3.4 การทดสอบแบบสัมภาษณ์

การทดสอบแบบสัมภาษณ์ ได้นำแบบสัมภาษณ์ไปทดสอบกับเกษตรกร จำนวน 10 รายที่ปลูกพืชตลอดปีในตำบลอื่นๆที่มีสภาพใกล้เคียงกันกับตำบลที่ใช้ในการสุ่มตัวอย่าง แล้วนำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงแก้ไขก่อนที่จะนำไปใช้จริง

3.5 การรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลได้จาก

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้จากการออกไปสัมภาษณ์ตามแบบสัมภาษณ์กับเกษตรกรที่กลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคล (บุญธรรม , 2537:67)
2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยการรวบรวมข้อมูลเอกสารจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานเกษตรอำเภอแม่แตง ที่ทำการปกครองอำเภอแม่แตง โครงการชลประทานแม่แตง สถานีทดลองเกษตรชลประทานแม่แตง สำนักงานพัฒนาที่ดิน เป็นต้น

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมทั้งหมดมาจัดระเบียบและประมวลผลการวิเคราะห์ทางสถิติ ใช้การคำนวณค่าทางสถิติ โดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS/ FW ซึ่งสถิติที่ใช้ได้แก่

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายลักษณะพื้นฐานทั่วไปของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติทดสอบสมมติฐาน เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม โดยใช้ ค่าสถิติ Chi-square กำหนดระดับความเชื่อมั่นตั้งแต่ 95 เปอร์เซ็นต์ขึ้นไป